

BRATRSTV4

ZÁBAVNÝ EVANGELICKÝ ČASOPIS PRO MLÁDEŽ roč. 52/2011

MOC RÁD BYCH STAVĚL NOVÉ MOSTY

-
- PARTY**
- Ondra + Terka ✓
 - Verča + James ✓
 - Noel ✓
 - Kemi ✓
 - Kuba ✓
 - Thomas ✓
 - Mei Yee ✓
 - Martina ✓
 - Markéta ✓
 - Ineke ✓
 - Ali ✓
 - Josh A. ✓
 - Megan ✓
 - Janek ✓
 - Wojtek ✓
 - Petr ✓

ZABÍJE A JEŽ! NOŠOVICKÁ TRAGIKOMEDIE KAŠRUT

Mosty mezi lidmi; úvodník	Marie Medková	2
Zabíjej a jez!; biblické nakopnutí	J. F. Pechar	4
Moc rád bych stavěl nové mosty		
• rozhovor s Lenkou Berrouche	vedla M. Medková	5
• J	E	6
• anketa osobností		8
• Co víte o jiných kulturách?	minitest	9
Svědectví víry; Křesťani jsou normální lidi; rozhovor	vedla Š. Schmarczová	10
Já & ty; komiks	Jana Turecká	11
Co všechno můžou utopenci; zázraky za zraky	Martin Kučera	12
Všehochuť		
• S Matoušem v celnici	Marie Medková	13
• osmisměrka		14
• Myslíte si, že o Velikonocích už všechno víte?	M. Medková, J.F. Pechar	15
•		16
E–bulvy		17
Jsem náboženský člověk z podstaty	rozhovor s J. Hellerem	18
Můza má ráda negližé; duchovní povzbuzeníčka	Marie Medková	20
Kolej Yesterday; uchu pro potěchu	Kolja Ivaskiv	21
Nejlepší dárek je knížka; v síti	Marie Medková	22
An arabic dinner; blogosphere	Anna	23
Blues o holce, která vystřízlivěla; recenze	Kolja Ivaskiv	24
Nošovská tragikomedie; recenze	Olcha Richterová	25
Všimli jsme si	Olcha Richterová	26
Pošli to dál		27

Autor obálky: Daniela Toulová

Foto na str. 3: Hanka Běťáková

E-bulvy na str. 17: graficky zpracoval Olda Fikejs

MOSTY MEZI LIDMI

Marie Medková

Jmenujte po jednom člověku – ze svých známých – od každé národnosti, se kterou jste se setkali. V naší zemi žije hned několik skupin různé kultury a taky různé víry. Poznáváme se nebo jen žijeme vedle sebe?

Možná jste někdy hledali Zmizelé sousedy, kteří zmizeli během druhé světové války. Zkoušeli jste ale vyhledat ty, kteří žijí

vedle vás? Dobrý soused je ten, kdo půjčí vajíčko, když je zavřený obchod. Nebo kdo se zastaví a prohodí slovo. Být dobrým sousedem není náročné. Ale pro druhou stranu to může být výraznou pomocí.

Zkusme být sousedy těm, kteří nejsou Češi nebo evangelíci.

Příjemné čtení přeje Marie

BOŽÍ MLEJNY MELOU

I nebe se někdy zametá,
aby bylo čisto v planetách,
hvězdy padaj z nebes do polí,
jak ten, kdo si příliš dovolí.
Ve stínu se kroutí bájnejsí had,
kterej tenkrát Ewu pěkně zmát.

Neboj se, Boží mlejny melou,
pomalu a jistě,
někteří to vědí,
a další to zjistěj.
Boží mlejny melou,
to zůstane stejný,
léta, věčnost celou
melou Boží mlejny.

Místo slunce děšť a záplavy,
ptáš se, kdy jen se to zastaví,
bez deštníku hledáš zastání,
voda zatím kola pohání.
Hadí kůže, duše prevíta,
to se časem taky vychytá.

Neboj se, Boží ...

I nebe se někdy zametá...

Boží mlejny melou,
pomalu a jistě,
někteří to vědí,
a další to zjistěj.
Boží mlejny melou,
to zůstane stejný,
léta, věčnost celou
melou Boží mlejny.

Text: Tomáš Choura
Hudba: Lešek Wronka

ZABÍJEJ A JEŽ!

J. F. Pechar

Sk 10,13

čti celou 10. kapitolu Skutků apoštolských

„Zrovna mi chystali jídlo... Bylo kolem poledního, čas na modlitbu. Vyšel jsem na plochou střechu domu.“ A zatímco jídlo chystali, měl Petr zvláštní vidění. „Vytržení myslí“ – jako by se mozek toulal kdo ví kde.

„Zabíjej a jez!“

„Jo, měl jsem hlad... Vždyť jsem zrovna čekal, až mi připraví oběd! Ale tohle?! Prasata, hadi, mrchožrouti... I v tom vidění mi to bylo odporné!“ Stranit se kulticky nečistého – to patřilo k Petrovi desítky let. To se smazat nedá. „Ani ve snu!“ říkáváme a myslíme tím právě tohle.

„Zabíjej a jez!“

„Bože – tohle bych nikdy neudělal! Nečisté odděluje od Tebe! Byl bych znesvěcený a nesměl bych předstoupit před Tvou svatou tvář!“

„Zabíjej a jez!“

„Třikrát se to vidění opakovalo. A třikrát mi stejný nebeský hlas řekl: `Co Bůh prohlásil za čisté, nepokládej za nečisté.` Úporně jsem přemýšlel, co to mělo být. Celý život jsem dodržoval Mojžíšovy předpisy a stranil se nečistého. Když mu v síti uvízlo cokoli, co nemá ploutve a šupiny, nikdy bych to nejedl. Slušný žid se straní toho, co Bůh prohlásil za nečisté.“

Z jeho úvah ho vyrušilo bouchání na dveře. Petr měl plnou hlavu starostí se svým viděním, ale neodbytný hlas ho poslal otevřít: „Jsou tu tři muži a hledají tě; sejdí hned dolů a bez rozpaků s nimi jdi, neboť já jsem je poslal.“

„Stál jsem ve dveřích a poslouchal, co mi říkají. V Césareji prý žije nějaký římský voják, kterému anděl řekl mé jméno! Že prý mu mám co říct... Jenže já nikdy nebyl velký řečník. Při lovu ryb se mluvit naučíte a mimo rybaření jsem nikdy nic nedělal, dokud jsem od rybářských sítí neodešel za Ježíšem. Ano – o Ježíši,

xxx

o tom mu říct mohu! Setník Kornélius... Říman... Čeládka neobřezaná... Nečistá v očích Boha i každého slušného žida...“ A pak to Petrovi docvaklo. Co Bůh prohlásil za čisté, nepokládej za nečisté!

I nejdelší cesta začíná prvním krokem. První velký krok svého života udělal Petr, když šel za Ježíšem. Za ním zůstalo jeho rybářské řemeslo. Teď udělal druhý, když překročil práh domu pohana. Za ním zůstaly desítky let života. Života žida, který ví, co je čisté a co je nečisté. V tom domě ale byl setník Kornélius, který má slyšet o Ježíši, přijmout dar Ducha svatého a křest. Cesta neobřezaných do církve byla otevřena. ■

HLEDÁM CESTY, JAK JÍT STÁLE VZHŮRU

rozhovor s Lenkou Berrouche

Rozhovor s Lenkou Berrouche, matkou na mateřské dovolené muslimské víry vedla Marie Medková, na fotce v hidžábu

Jak ses stala muslimkou?

Asi vše odstartovala smrt mé babičky. Ptala jsem se, proč musela zemřít. Člověk se pak snaží hledat souvislosti. A proč islám? Zajímala jsem se o to, jak lidé vnímají Boha v různých náboženstvích. Hodně jsem četla. Porovnávala jsem různá náboženství a přemýšlela, v čem se liší a proč. A nakonec jsem se začetla do islámu a zůstala u něj. Ze začátku jsem se mu vyhýbala. Islám byl pro mě terorismus. Korán jsem vzala do ruky jen proto, že jsem tam chtěla najít důkazy pro svá tvrzení, ale našla jsem tam pravý opak.

Co na to rodiče, sourozenci, kamarádi?

Spíše negativní reakce. Rodiče nechápali, děda se mnou dodnes nemluví. Jen moje sestra mě podpořila. Někteří kamarádi zůstali, někteří odešli, ale spousta nových přibyla.

Jak tě sestra podpořila?

Tím, že je to jen moje věc. A zastala se mě před rodinou.

Proč myslíš, že tomu tak je?

Těžko říct. Předsudky, strach z neznámého, strach, že jsem se změnila. Nevím.

Když tě potkám na autobusové zastávce, poznám, že jsi muslimka?

Poznáš mě podle šátku. I když,... zrovna včera šel naproti mně nějaký pán, začal se smát a říká mi: "Jé, vy vypadáte jako nějaká ta muslimka." Jindy mě zase zastavila jedna stará paní a říká mi, že je dobře, že mám šátek, že mi aspoň v té zimě nenafouká do uší... Asi ne všichni lidi poznají, že se hlásím k islámu.

Burka, nikáb, hidžáb... Co nosíš ty?

Nyní nosím „jen“ hidžáb (šátek, plus volné oblečení), dřív jsem nosila nikáb. Význam oblečení je cudnost, uchování své krásy jen pro manžela. Slovo hidžáb je široký pojem, není to jen šátek.

Jak lidé reagují na tvé oblékání?

Někdo mlčí, někdo komentuje potichu, někdo nahlas. Lidé si někdy myslí, že nerozumím česky, tak někdy reagují dost „okateř“. Někdy to zabolí. Nerozumím tomu, proč mě lidé, kteří mě neznají a neví, jak se chovám, hodnotí podle šátku na hlavě. Takové situace zamrzí.

Co tě na islámu nejvíc oslovilo, přitáhlo?

Celkově víra. To, jak se islám zajímá o všechny části života - o tělesno, duchovno. Bude to znít pro neznalé islámu divně, ale i to, jaký má vztah a respekt k ženám a k lidem vůbec. Uvedu příklad: manžel je z Alžírsko. Tam se mi nikdy nestalo, abych v autobuse stála. I staří muži si stoupají, aby pustili mladou holku sednout. Tady se měsíc před porodem pohupuju na madle

v trolejbusu a nikdo se nezvedne. Není to samozřejmě jen o místě na sezení. Vztah ke starým lidem je u muslimů taky někde úplně jinde než u většiny lidí v Čechách.

Co je pro tebe – jako věřící - důležité?

Snažím se žít tak, abych se za sebe nemusela jednou před Bohem, ale i před druhými lidmi stydět. Chybičky se všudycy najdou a vždy je co zlepšovat, takže právě to zlepšování je pro mě důležité. Někdy člověk na schodech upadne, ale pak se musí zvednout a jít dál, nechci ustrnout nebo padat víc a víc dolů. Takže hledám cesty, jak jít stále vzhůru.

Jaké rituály patří k tvému vyznání?

Nenazývala bych to rituály, jsou to prostě povinnosti, které k islámu patří. Je to modlitba, povinný půst o ramadánu plus nepovinný v jiných dnech, platit zakát, pouť do Mekky.

Co je to zakát?

Zjednodušeně řečeno náboženská daň, v širším kontextu solidarita, charita,...

Liší se křesťanská a muslimská modlitba?

Liší se určitě ve v pohybech a slovech, duchovní stránka by měla být stejná.

Dodržuješ půst, a jak takový půst vypadá?

Půst samozřejmě dodržuju, v islámu máme půst povinný o ramadánu a pak spoustu půstů nepovinných, kdy záleží na každém, zda se postit chce či ne. Půst začíná ráno před úsvitem. Od té doby se nesmí nic jíst a pít. Člověk by se měl zdržet špatného chování, mluvy, snažit se více číst např. Korán. Tabu je v té době také sex. Konec nastává při západu Slunce.

Máš v plánu pouť do Mekky, a co pro tebe pouť znamená?

To by měl mít v plánu každý muslim. Ale záleží na zdraví a financích. (Pokud z těchto důvodů nelze pouť provést, není to hřích.) Teď se na pouť ještě necítím. Je pro mě takové završení „kariéry“. Je to jeden z pilířů islámu, posílení víry a setkání mnoha kultur. Popíšu ji více po jejím absolvování.

Díky za rozhovor!

Nikáb je závoj zakrývající obličej mimo oči. Podle některých islámských učenců je nikáb povinností (fard), zatímco jiní jeho nošení považují pouze za chvályhodný čin (mustahabb).

Rozhovor s členem branické křesťanské vietnamské komunity Ngo Anh Minhem vedl Jaroslav F. Pechar, farář tamtéž.

Odkud pocházíte?

Pocházím z Vietnamu. V roce 1985 jsem přijel do České republiky pro studium na Vysoké škole ekonomické.

Proč právě Česká republika?

V této době vietnamský stát posílal své studenty do různých tehdejších socialistických států. A jsem byl vybrán do České republiky.

Jste věřící od narození?

Nejsem věřící od narození. Obrátil jsem se k víře v Ježíše Krista v roce 1999 na vietnamské křesťanské konferenci v Německu.

Pomohl Vám k víře přechod do evropské kultury?

Myslím, že evropská kultura má nepřímý vliv na mé obrácení. Jistě evropská kultura je ovlivněna křesťanstvím.

S jakými problémy jste setkali a setkáváte?

Mezi kulturami jsou určité bariéry. Tak pro mě i pro vietnamské občany je těžké proniknout do české společnosti. Některé problémy se můžeme setkat kvůli jazykové překážce.

Máte nějaké kontakty s českými křesťany?

Znám některé české křesťany a pastory. Jeden český evangelista občas bral od nás vietnamské Nové Zákony a VCD filmu Ježíše, a rozdával vietnamským občanům v různých městech.

Jak se liší „vietnamské křesťanství“ od toho českého?

Odlišnost mezi „vietnamským křesťanstvím“ a „českým křesťanstvím“ hned je vědět v těchto slovech: křesťanství je stejné, a liší se tedy slovo „vietnamské“ od slova „čes-

kého“. Pak vidím, že se liší hlavně v oblasti kulturní.

Co Vám chybí v Čechách?

V Čechách mi chybí rodiči a příbuzní. A co ještě? Snad to, co zahrnuje slovo „domov“.

JAKÉ JSOU HODNOTY EVROPSKÉ KULTURY?

David Navara, nejlepší český šachista

Evropa je dost členitá a je proto obtížné mluvit o evropské civilizaci. Podstatné mi připadají evropské pojetí univerzitního vzdělání a lidských práv. Za hlavní z řady evropských myšlenkových zdrojů považují křesťanství a antiku. Rozdíly mezi Evropou a zbytkem světa se ale dnes stírají.

Fernandez Saez tanečnice, choreografka

Nevím, jestli si troufám říct, jaké má evropská civilizace hodnoty v dnešním světě plném zmatku a náhražek všeho pravého a hodnotného za umělé zrychlováky všeho druhu...jako by jsme mezi sebou zapomněli na to podstatné...vztahy, rodina, láska a přátelská pouta. Láska je jedinou věčnou hodnotou. Bůh je Láska.

PhD. Grace Davie profesorka sociologie a filozofie

Evropské hodnoty vzešly z kombinace tří pramenů: židovsko-křesťanské tradice, římské organizace a řeckého racionalismu. První pramen je náboženský a druhé dva sekulární. Ty tři se během staletí různé kombinovali a vytvořili to, co známe jako Evropu.

Petr Šilar, senátor

Těch hodnot je více a záleží jak tyto principy využíváme a ctíme. Rozhodně to jsou křesťansko – židovské filosofické a náboženské zásady, které nás ovlivňují mnoho století. Je to způsob výchovy, kultury, politických systémů. Také bychom neměli zapomínat na antickou filosofii Řecka a Říma. / římské právo / V současné době je to snaha o společný trh v rámci Evropské unie.

Mirek Dušín, vedoucí Rychlých Šípů

Rovnost, volnost, bratrství? Tak nějak nás to učili ve škole. Nejsem zatím tolik zcestovalý, abych mohl mluvit za celou Evropu. Ale stačí se podívat u nás: čest, pravdomluvnost, odvaha – těch je vždy jako šafránu. Ne, to ne...nenuťte mě, abych řekl, že jsem tím šafránem já. To by nebylo hodné Mirka Dušína!

Marek Vácha, římskokatolický kněz, moderátor pořadu Tančící skály

Určitě neustávající schopnost vidět věci z různých stran, což je jistě výhodou i nevýhodou. Když došlo k dobývání obou Amerik, vstoupila Evropa okamžitě do dialogu sama se sebou o právech místních domorodců. Čingischán by se pravděpodobně takovými otázkami neobtěžoval. A pak určitě touha po vzdělání, university vznikly jen v Evropě. Za obě tyto věci vděčí Evropa velkým dílem nepochybně křesťanství.

CO VÍTE O JINÝCH KULTURÁCH?

minitest

1. V Thajsku je považováno za velmi nevychované dotknout se u druhého člověka:

- a) auta
- b) oděvu
- c) ruky
- d) hlavy

2. Ve Španělsku byste večeřeli nejpravděpodobněji v čase:

- a) 17.30 hod.
- b) 18.30 hod.
- c) 20.00 hod.
- d) 22.30 hod.

3. V Saudské Arábii byste neměli svému hostiteli ukázat:

- a) že se potíte
- b) vaše tetování „Navzdly Harley Davidson“
- c) podrážky své obuvi
- d) své zuby

4. Jste představen paní Chin Hua Mei z Číny. Budete ji oslovovat paní:

- a) Hua
- b) Chin
- c) Mei
- d) paní z Číny

5. Řek považuje za urážlivé, když:

- a) na něho zamáváte
- b) pokusíte se zaplatit společnou večeři
- c) pošeptáte mu něco do ucha
- d) mluvíte o počasí

6. V Bulharsku znamená kývání hlavou směrem dopředu-dozadu:

- a) že jste úplně šílený
- b) ne
- c) děkuji
- d) ano

7. Pokud v Indonésii rozhněváte nebo zmatete osobu, se kterou se bavíte, tato osoba může reagovat tak, že:

- a) s křikem uteče
- b) třikrát vás poklepe po pravém rameni
- c) hází písek na vaše boty
- d) se usmívá

8. Pokud jedete do Toga, budete jíst tamní jídlo stejně jako místní obyvatelé:

- a) vestoje
- b) hůlkami
- c) příborem
- d) rukama

9. Aby byly vaše reklamní materiály v Brazílii úspěšné, měly by být přeložené do:

- a) angličtiny
- b) španělštiny
- c) francouzštiny
- d) portugálštiny

10. Jak často, podle výzkumu, říkají američtí rodiče svým dětem do 18 let, že je mají rádi:

- a) výjimečně při rodinných oslavách
- b) 82% to řekne maximálně jednou týdně
- c) 86% to řekne alespoň jednou denně
- d) 84% to řekne jednou za měsíc

Řešení najdete na straně 12.

Zdrojem byla publikace Centra inovativního vzdělávání:

Individuální přístup k pomoci jiným, začlenění minorit. 4. díl.

Olomouc, A & M Publishing, 2007, 137 s.

KŘEŠŤANI JSOU NORMÁLNÍ LIDI

rozhovor vedla Š. Schmarczová

Svůj objekt jsem se pro tentokrát vydala hledat mezi Smíchovskou mládeží. Je to tak trochu specifická mládež, jak se ostatně sami označili. Schází se zde většinou lidé kolem 25 let a velká část z nich už pracuje. Na mé otázky nakonec odpovídal David.

Kolik Ti je a kdy jsi byl poprvé v kostele?

Dvacet sedm a v kostele jsem od malička.

Co Tě baví, jaké máš koníčky?

Užívat si života na maximum.

Kdo z Tvé rodiny je (není) věřící?

V rodině jsou v podstatě všichni věřící.

Na jakou školu chodíš?

Na žádnou, už pracuji.

Myslíš si, že je důležité být v církvi a proč?

Ne, není, protože dnes je církev úplně jinde než by měla být. Spíš udržuje sama sebe pro své členy než pro kohokoliv „zvenku“ a je extrémně uzavřená. Jak názorově, tak personálně.

A proč jsi v církvi?

Ze zvyklosti a protože tu mám kamarády. Je to v podstatě ze setrvačnosti, ale někdy člověk najde dobré myšlenky i tam, kde je doma, i když je to poslední dobou čím dál těžší.

Přivedl jsi někdy někoho do kostela?

Do kostela ne, na mládež ano. Protože bohoslužby jako takové jsou pro lidi, kteří je znají. Když tam přijde někdo zvenčí, netuší proč se zpívá, proč se čte z bible teď, kdy se modlí. A to jediné, co může zaujmout úplněho ateistu, totiž kázání, tak to je svým způsobem schované tím okolo, že se k tomu člověk ani nedodotýká. Myslím, že nejlepší je na to jít přes vztahy, seznámit se s tím člověkem a ukázat mu, že i křesťani jsou normální lidi, což si spousta lidí dnes nemyslí.

(Za tuhle větu sklídl David potlesk všech přítomných.) Díky tomu pak navázat rozhovor na něco hlubšího. Jelikož lidi to nedokážou pojmenovat, ale hledají něco nad námi. Mají potřebu zažívat něco víc, než chodit od pondělí do pátku do práce a o víkendů se flákat, a to nenajdou jinde, než v nějakém duchovním spolku.

Říkal si, že jsi někoho přivedl na mládež a potom jsi ho přivedl i do toho kostela, nebo to už se nepovedlo?

Hm, ne, tedy respektive já jsem mu řekl, ať se na to vykašle. (Teď se ozvalo bučení.) On by teda možná i šel do toho kostela, ale já jsem si to rozmyslel, že ho spíš pošlu jinam. (Smích.) A né do těch míst, kam slunce nesvítí.

Vadí Ti něco na Tvé církvi?

Ta církev je tvořená lidmi a mně vadí, jak dogmaticky někteří berou věci, které sami nemají promyšlené a na základě toho staví církev. Plus jí ještě staví na základě toho, co fungovalo dřív, a dnes už to nefunguje. V době, kdy lidé žijí úplně jinak, jinou rychlostí i jinak sociálně, se v církvi dělá všechno tak jako před čtyřiceti lety.

Když přijde do kostela někdo nový v tvém věku, oslovíš ho?

Když je to pěkná slečna, tak se budu zajímat, a když zajímavý člověk, tak asi taky.

Co bys poradil mladým lidem, kteří přicházejí poprvé do kostela?

Ať tam nechodí, ať nejprve poznají lidi, kteří do kostela chodí - skrze jejich zážitky a postoje.

A kde je mají poznat, když ne v kostele?

Mnohem lepší je lidi pozvat na různá setkání, hovory před křtem, mládež, či setkání střední generace. ■

ZA VŠECHNO MŮŽOU UTOPENCI

Martin Kučera

Nechci utopence

[„Uááá! Y sqwohřš? Grhuuuhf!“] Snad nějak podobně by se daly přepsat úplné začátky lidské komunikace, když bylo ještě daleko k vynálezu telefonu, ICQ a jiných. Protože pralidé přestalo postačovat komunikování neverbální - pouze výrazem a pohyby těla, přišly ke slovu nejprve zvuky, později i slova. Zkuste vyjádřit pohybem vaší praxeň, aby z mamuta udělala už jednou konečně místo zmokvaných utopenců třeba svíčko-vou...

Hudební nástroj v krku

Motivace tedy byla zřejmá. Pračlověk měl štěstí, že ačkoli neměl ponětí o fyzice, uměl ji použít. Pokud totiž proud vzduchu rozechvěje překážku, skrz kterou proudí, tato překážka se začne chvět. V dýchací trubici člověka se nachází hrtan, chrupavkovitý útvar (z vnějšku viditelný jako „ohryzek“), který v sobě uvnitř má napjaté jakési překážky - hlasivkové vazy (hlasivky); představte si je jako struny či blanky natažené do cesty vydechanému vzduchu. Tyto blanky dokážeme ovládat jemnými svaly, které jsou nervově spojené s mozkem. Můžeme tak navíc ovlivnit, zda bude námi vyluzovaný tón vysoký či hluboký, jasný či temný - podle tvaru štěrbiny mezi hlasivkami. (I hudební nástroje tak fungují; máme sami jeden vlastně v krku.) Zvuk, který slyšíme, není nic jiného než rytmicky zhušťovaný a zředovaný vzduch mezi hlasivkami mluvčího a naším uchem, ve kterém jsou důmyslně vyvinuté receptory ke vnímání těchto změn hustoty vzduchu. Mluvení a slyšení jsou těsně provázané. Neslyšící tak většinou i hůře mluví, protože v dětství neuměli napodobit přesný zvuk, který slyšeli.

„Kdepak jsou ty starý dobrý časy,
kdy jsme měli jen podstatný jména a slovesa...“

Ejhle! Člověk myslí!

Když už měli pralidé různých smysluplných zvuků hodně, vznikl tak nenápadně jazyk, a tak si mohli najednou vyměňovat informace mezi sebou. Nejprve jednoduché - konkrétní, později i složitější - své pocity. Člověk tak začíná přiřazovat zvuky věcem abstraktním, pojmenovávat věci, které nevidí, začíná o nich přemýšlet. (Jak jinak uchováme abstraktní pojmy než přemýšlením o nich, přisouzením jejich smyslu.) A ejhle! Člověk myslí! Z pouhých tvořených a slyšených zvuků se nenápadně vyvíjí myšlení, což jsou v důsledku „jen“ prostocviky s naučenými významy slov, nejprve slyšenými. Bez hlasivek a jejich vibrací by se tak lidstvo nedomluvilo, nevznikla by řeč jako komunikační prostředek a člověk by toho moc nevymyslel. A místo svíčkové bychom tak jedli pořád třeba mamutí utopence.

ilustrace Lída Fěrová

Řešení minitestu ze strany 9: 1d, 2d, 3c, 4b, 5a, 6b, 7d, 8d, 9d, 10c.

S MATOUŠEM V CELNICI

Marie Medková

Zjistí něco víc o Ježíšově době! Dnes představíme troje peníze a jednu váhovou jednotku z doby Nového zákona.

DENÁR čili peníz okupantů je římská mince, kterou se platila občanská daň. Denár obsahoval cca 6g stříbra a rovnal se denní mzdě dělníka. Na denáru je z jedné strany hlava císaře. Na druhé sedí na trůnu jako nejvyšší kněz.

Zajímavost:

- V podobenství o nemilosrdném služebníkovi odpouští pán 100 denárů, tedy cca tříměsíční mzdu.
- Ježíš byl prodán za 30 stříbrných - denárů.

DRACHMA je běžný řecký peníz s 6g stříbra. Je to pěkná mzda za den či dva kvalifikovaného řemeslníka, ze které se uživila i jeho rodina.

Zajímavost:

- Drachma může to být cca 2000 Kč. Chrámová daň byla 2 drachmy, tj. cca 4000 Kč. To se platilo navíc k desátkům.

HŘIVNA je váhová jednotka, která obsahuje asi 36 kg stříbra (tj. 6000 drachem nebo 9 000 denárů).

Zajímavost:

- V podobenství o hřivnách svěřuje pán prvnímu služebníkovi 360 tun stříbra. Hřivna je výdělek za 24 let. Deset hřiven byste v osobním autě neodvezli.
- Dnes se platí stejně pojmenovanou mincí na Ukrajině.

ŠEKEL je židovská mince, která vychází z hebrejské váhové jednotky a obsahuje 14,55 g stříbra. Na začátku letopočtu se do šekelu vešly čtyři drachmy.

šekel z doby Judy Makabejského

současný izraelský šekel

Zajímavost:

- *Ve Starém zákoně byl Josef prodán za 20 šekelů, ale šlo spíš o váhovou jednotku stříbra.*
- *Izraeli se dnes platí šekely.*

osmisměrka

Vem si seznam biblických knih Starého Zákona. Najdeš je zde všechny?

N J O N A S O F O N J A S P N
 U K A Z A T E L J E O B J N A
 M P B J S O U D C U B D O L H
 E Z A C H A R I J A S I E E U
 R Z K R N J O Z U E I J L V M
 I E U M A L A C H I J A S I J
 N S K R A L O V S K E S D T E
 E E A E P R I S L O V I A I R
 M Z H M S T A P P I S E N C E
 I E D E U T E R O N O M I U M
 C C A R M E E A P M Z L E S I
 H H T G A I L R M L E A L A J
 E I M E E S J O N O A N L S A
 A E X O D U S A V Z S C O M S
 S L G E N E S I S Y P E R N Y

MYSLÍŠ SI, ŽE O VELIKONOCÍCH UŽ VŠECHNO?

sestavili Marie Medková a Jarda Pechar

V jakých jazycích byl napsán nápis na kříži?

- a) hebrejsky, latinsky a řecky
- b) hebrejsky a aramejsky
- c) židovsky, samařsky, římsky
- d) egyptsky a latinsky

Který učedník vešel první do prázdného hrobu?

- a) Jan
- b) Petr
- c) Máří Magdalena
- d) Pavel

Kdo nahradil Jidáše mezi Ježíšovými učedníky?

- a) Matěj
- b) Štěpán
- c) Petr
- d) Pavel

Kdo byl v Bibli považován za zahradníka přesto, že jím nebyl?

- a) vrah
- b) Ježíš
- c) Šimon Kananejský
- d) Lazar

Jak se jmenoval muž, který pomáhal Ježíši nést kříž?

- a) učedník Jan
- b) setník Kornélius
- c) Šimon z Kyrény
- d) celník Zacheus

Kterému učedníku řekl Ježíš: Jdi mi zcesty, satane?

- a) Jidášovi
- b) Petrovi
- c) své matce
- d) Josefu z Arimatie

Komu Ježíš řekl: „Já jsem vzkříšení a život.“?

- a) Tomášovi
- b) Máří Magdaleně
- c) Martě z Betanie
- d) Pilátovi

Jaký byl poslední Ježíšův zázrak před ukřížováním?

- a) vzkříšení Lazara
- b) proměnění vody ve víno
- c) scelení useknutého ucha
- d) proměna hole v hada

Ilustrace: pravoslavný blog

Řešení
Jan 19, 20
Lk 24, 12
Sk 1, 23
J 20, 15
Mt 27, 32
Mt 16, 23
J 11, 25
Lk 22, 50

KAŠRUT

připravil Jaroslav F. Pechar

„Kašrut“ je hebrejské slovo, které označuje věci rituálně správné a bezvadné, většinou se používá v souvislosti s potravinami. Ze savců jsou povoleni („košer“) především ti, kteří mají rozdělené kopyto a zároveň přezvykují, tedy hovězí dobytek, ovce, kozy apod., z ryb ty, které mají ploutve a šupiny, z hmyzu jen čtyři druhy kobylek. Zakázány (tedy „trejfe“) jsou šelmy a mrchožrouti, výslovně jsou vyjmenováni zakázaní ptáci, jíst se nesmí žádné zdechliny.

Klíčová místa jsou v tomto ohledu Leviticus 11. kapitola a Deuteronomium 14. kapitola.

Pro neúmyslné prohřešky je stanoven řád v Lv 5: viník musí vyznat svoji vinu a jako oběť za hřích nechat obětovat ovci nebo kozu, je-li chudý pak dvě hrdličky či holoubata, je-li ještě chudší, pak 3,6 litru (desetina éfy) mouky, omyje se vyperé šaty a bude nečistý až do večera.

Pro úmyslné prohřešky pak zní jasné slovo: Ten, kdo něco spáchá úmyslně, ať domorodec nebo host, hanobí Hospodina. Takový bude vyobcován ze společenství svého lidu. (Numeri 15,30)

Napište na papírky různé druhy zvířat (jste-li šikovní, pak zvíře nakreslete, jste-li obzvlášť šikovní, pak je složte jako origami, ale počítejte s velkým množstvím času) a ke každému zvířeti napište biblický odkaz na příslušný verš z Lv 11 nebo Dt 14, jestli jde o zvíře, které je povolené, nebo nečisté. (např.: „slepice, Dt 14,11“ „kobylika chargól, Lv 11,22“, „chameleón, Lv 11,30“, „kreveta, Dt 14,10“...)

Nadšenci mohou hru rozšířit i o další židovské stravovací předpisy viz: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Kašrut>

Hra

Motivační uvedení: Jste společenství izraelských poutníků a po cestě musíte jíst. Na vybranou máte čistá a nečistá zvířata a můžete je jíst buď jako zodpovědní lidé

vědomě a nebo prostou náhodou – nevědomě. Nezodpovědný člověk se stará jen o sebe a i když sám obstojí, je v posledku druhým na obtíž. Zodpovědný člověk může pomáhat druhým, ale musí být opravdu zodpovědný.

Pravidla

Hráči postupně vytahují z krabice zvířata. Předtím, než vytáhnou, oznámí, jestli sahají úmyslně či neúmyslně. Rituální čistotu zvířete ověřují v Bibli podle verše uvedeného na zvířeti. Podle toho, jaké zvíře a za jakých podmínek hráč vytáhl, platí následující:

Vytažení neúmyslné:

- Čisté zvíře: jedl jsi čisté zvíře. Je tvoje, nevracíš se do krabice.

- Nečisté zvíře: jedl jsi nečisté zvíře. Dokud na tebe nepřijde řada, jsi nečistý. Po celé kolo se musíš stranit lidí, pokud se k tobě někdo přiblíží, musíš volat: „Jsem nečistý!“ a nikdo ti nesmí darovat ze svého čistého zvířete (viz. dále). Zvíře se vrací do krabice. Příští kolo musíš brát úmyslně, očištěn jsi v okamžiku, když si úmyslně vezmeš z krabice čisté zvíře. O to se ale nemůžeš s nikým podělit (viz. dále).

Vytažení úmyslné:

- Čisté zvíře: jedl jsi čisté zvíře a zabil jsi ho pro jídlo. Můžeš nabídnout jednomu čistému spoluhráči, aby pojedl s tebou a ten pak v tomto kole nemusí tahat. Zvíře se vrací do krabice.

- Nečisté zvíře: úmyslně jsi snědl nečisté zvíře. Jsi vyobcován ze společenství svého lidu a hra pro tebe končí. Zvíře se nevrací do krabice.

Hra končí vítězstvím posledního čistého hráče.

Zůstane-li jako poslední nečistý hráč, hra nemá vítěze. ■

Máte pocit, že Českobratrská církev evangelická je příliš malá a uzavřená? Historie nám dává další příležitost, jak to radikálně změnit! Společenské změny v Egyptě hýbou rodinami. Mnohé se stěhují do Austrálie nebo do Kanady. Často patří ke Koptské pravoslavné církvi. Jsou to křesťané. Přijměme je mezi sebe! Pozvěte oficiálně Koptskou církev do České republiky!

MÁME NĚCO SPOLEČNÉHO? NEJEN NĚCO!
Ptali jsme se odborníků!

KRITÉRIUM	ČCE	KPC
nedělní škola	☒	☒
aktivní laici	☒	☒
ordinovaní laici	☒	☒
kněžský celibát	☒	☒
zapojení farářovy ženy	☒	☒

Je pravda, že ČCE trpí malostí, protože je církví s národními hranicemi, říká přední představitel ČCE.

Pasujeme! Jak vidíme na tabulce, důležité oblasti sborového života jsou si podobné.

JEDNY, NEBO DVOJE VÁNOCE?

Jediným zádrhelem se zdá slavení Vánoc. Ty mají Koptové 6.-7. ledna. Můžeme tedy slavit Vánoce dvakrát, nebo vynechat ony komerční. Ke druhé variantě se kloní Komise pro křesťanskou službu ČCE. Ta navrhuje, abychom 24. navštívili raději osamělé a staré lidi.

Kdo nemá tato obdarování, může si vzít na Vánoce "noční" a vydělané peníze věnovat na sborové provozní náklady.

Nejblíže k nám mají Koptové a nejenom proto, že to jsou křesťané, ale mnozí z nich jsou šikovní lékaři, ekonomové a právníci. Překvapuje mě, že zatím nikoho nenapadlo dovézt k nám dobré lékaře z Jordánska či Egypta. RNDr.Václav Cílek, Respekt, 27.2.2011

JE ČAS NA NOVOU UNII!

Která stolička obstojí, má-li jen dvě nohy? ČCE je církev složená ze dvou církví (1918). Potřebujeme třetí nožku a tady je příležitost.

Podejte návrh na unii s koptskou církví! vyzývají e-bulvy zástupce mládeže na synodu. Koptští křesťané nám nepřinesou jen novou krev, ale oživení - jinou tradici a nové otázky. A co víc si můžeme přát?

E-bulvy stále žasnou. Také žasnete? Podělte se s námi na e-bulvy@centrum.cz.

JSEM NÁBOŽENSKÝ ČLOVĚK Z PODSTATY

Tentokrát jsem se u kávy sešla s Janem Hellerem. Honza je kameraman a režisér. Pracuje V České televizi, kde v roce 2009 natočil dokument Tři dny s Benediktem. Je vnukem našeho významného biblisty a religionisty. Měla jsem to štěstí, že jsem se jako studentka setkala i s jeho dědečkem. Jistě toho mají společného hodně, ale to, čeho si všimnete na první pohled, je životní jiskra v oku a stejný milý úsměv.

Byla pro Tebe víra od malíčka samozřejmostí, jak si ji vnímal jako dítě?

Samozřejmostí pro mě nebyla, protože jako děti jsme ve víře vychovávaní nebyli. První krok k víře byl až v pubertě, kdy jsem ve věku 12 let začal o těchto věcech přemýšlet. Dostal jsem se k tomu skrze výtvarné umění, protože jsem hodně maloval a kreslil. Začal jsem se zajímat o dějiny umění a náboženské motivy. Chtěl jsem vědět, co na těch obrazech je a porozumět jim. Začal jsem chodit na biblické hodiny do evangelického sboru v Dejvicích k panu faráři Henychovi.

Radil si se o tom s dědečkem?

Dědeček mi v tom byl hodně nápomocen, ale všechny ty kroky jsem činil sám a bylo to moje svobodné rozhodnutí. Určitě mi poradil, za kým mám jít a kde hledat a když jsem něco nevěděl, tak dědeček vždycky přispěchal s odpověďmi. Když jsem potom v sedmnácti přestoupil ke katolické církvi, tak jsme to spolu řešili a on to bral, jako cestu, kterou jsem si zvolil. Vlastně mu to vůbec nijak nevadilo a vzal to pozitivně.

Máš jeho jméno, myslíš, že jsi po něm zdědil ještě něco dalšího?

Myslím, že jsem po něm zdědil to, že jsem otevřený náboženství, že jsem náboženský člověk z podstaty. Dědeček se dostal k víře v podobném věku jako já - v patnácti za druhé světové války.

Máš dva syny. Budeš je vést k víře, nebo je necháš, aby si sami našli svou cestu?

To ne, samozřejmě bych byl rád, kdyby si k tomu přišli sami. My s dětmi chodíme

do kostela a dostávají křesťanskou výchovu, ale zatím jsou malí, těžko říct, jakou cestou se vydají.

Jsi kameraman, režisér, směřoval jsi k tomu povolání už v dětství?

Zajímal jsem se o malování, kreslení a výtvarné umění. Studoval jsem evangelickou akademii, což byla humanitně zaměřená škola a tam jsem se začal zajímat o fotografování a o film. Tehdy jsem se rozhodl, co bych chtěl dělat a šel jsem studovat fotografii.

Co tě na tvé práci baví?

Člověk se setkává s novými lidmi, má pořád nové podněty. Je to tvůrčí práce a je to dar od pána Boha, že člověk může takovou práci mít. Na druhou stranu je důležité nepodlehnout pocitu, že má člověk nějakou zvláštní výsadu. Když se jeden den setká s prezidentem, druhý s nějakým zedlancem, třetí s nějakou velkou autoritou kultury. Je důležité přijímat to s pokorou. Chce to nepodléhat pocitu, že všemu rozumím. Já se snažím si vybírat témata, která mi jsou blízká nebo vyjadřují můj systém hodnot, což je i křesťanství.

Dalo by se říct, že to vnímáš misijně?

Nechci nikoho přesvědčovat, je to určitá nabídka. Když se v médiích o náboženství mluví, tak většinou tak, že je to srozumitelné jen věřícím lidem. Já se snažím přiblížit náboženství široké veřejnosti, která je sice ve většině nábožensky založená, ale historicky má ke křesťanství špatný vztah.

Režiroval a točil si dokument o návštěvě papeže Benedikta XVI. V České republice. Jak na tu práci vzpomínáš, co bylo nejtěžší?

Nejtěžší byla příprava, ještě než se začalo točit, tak všechno domluvit. Během natáčení jsme se dostali na hodně zajímavá místa, což záviselo na důvěře, kterou bylo třeba získat - jak v církevních kruzích, tak i ve státní správě. Nakonec se povedlo, že ten film reflektuje návštěvu, tak jak byla. Byly to tři hezké dny, krásné počasí. A starosti, kterými běžně žijeme, jakoby najednou zmizely a utichly. Přijel

svatý otec a mluvil tady jenom k nám. Jako někdo, kdo nám chce dát najevo, že jsme pro něj důležití. Myslím, že ta návštěva pomohla i vnímání křesťanství v České republice a překvapilo mne, že tomu kladně pomohla i média, což jsem neočekával. Myslел jsem, že to média pojmu povrchně a budou se točit na tématech, jako jsou kondomy a to hlavně se upozadí.

Pomáhá Ti nějak tvé jméno při práci?

Ano, to bych rád zmínil, když člověk točí o náboženství, tak mu to jméno otvírá dveře. To je velká výhoda, ale na druhou stranu i závazek, protože lidé mají vysoká očekávání.

Na čem právě teď pracuješ?

Celý minulý rok jsme točili dokument Praga viva, který jsme teď dokončili. Jedná se o hodinový dokument, který ukazuje tradiční, náboženské nebo státotvorné svátky odehrávající se v Praze od ledna do prosince. Kombinuje dokumentární záběry s výrazně uměleckými záběry města. Město se v něm mění během ročních období. Je to vlastně obrazový dokument, není tam žádný komentář a obrazy se prolínají s pozey. Smyslem toho filmu je ukázat, z čeho pocházíme, čeho jsme součástí a co je naše

tradice, tedy právě ta židovsko – křesťanská.

Vzhledem k tomu, že toto číslo se zabývá multikulturalismem, jaký na to máš názor?

Jé, já o tom zrovna teď budu točit. Docela vítám, že západní politické elity uznaly - což jsem si myslel i dřív - že multikulturalismus zklamal. Vnímám to tak, že diskuze se začíná otvírat. Celá Evropa se vzdala svých kořenů a to není dobře. Když jsem točil tu Pragu vivu, tak mi v České televizi bylo nabídnuto, abych natočil i islámské svátky, proti tomu jsem se ohradil, protože to mělo být o našich kořenech a ty jsou židovsko křesťanské.

Shodlí byste se na tom postojí s dědečkem?

Na tom multi-kultí nevím... I když on byl ke stáru velmi kritický k islámu, uměl to velmi dobře pojmenovat. Nevím, uběhlo hodně vody. Dědeček byl humanista, takový středový, a já se považuju za konzervativce a v některých věcech stojím hodně napravo, tak tam bychom občas narazili. Zajímal se třeba o ekologii a měl ke stáru zelené myšlení, já to chápu, taky jsem pro ochranu přírody, ale neshodli bychom se v otázkách globálního oteplování. Já nepokládám za šťastnou tu cestu, kterou vedou ekologičtí, kdy se z vědy stává náboženství.

Zmínil si se, že budeš točit o multikulturalismu, o čem to bude?

Připravujeme projekt, kdy navštívíme tři rodiny – muslimskou, křesťanskou a židovskou a budeme ten multikulturalismus představovat na příbězích jejich dětí, které se na konci setkají.

Tvoje práce ti přináší zajímavá setkání, poznávání nových míst. Je nějaké místo, osoba, které tě oslovily natolik, že se k nim vracíš ve vzpomínkách?

Určitě bych chtěl znova prožít papežskou návštěvu. Letos se chystám na natáčení do Madridu na světové setkání mládeže s papežem Benediktem, moc se těším. Bude to vlastně navázání na návštěvu, která proběhla u nás.■

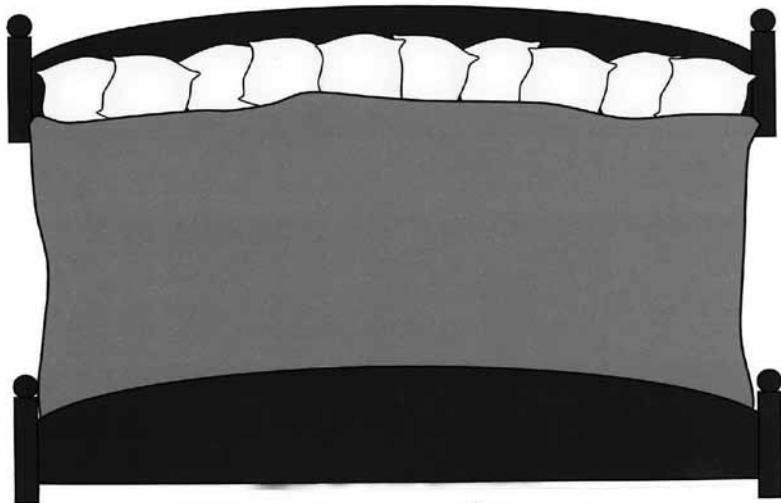
MÚZA MÁ RÁDA NEGLIŽÉ

Marie Medková

I vytvořil Hospodin Bůh člověka, prach ze země, a vdechl mu v chřípí dech života. Tak se stal člověk živým tvorem. Genesis, kapitola 2, Bible

A to se odehrává každé ráno. Spící, nehybný člověk, který neví o světě - a lusk - bdělý jedinec. Vstávat se ti nechce, ale ožíváš. Nabytá síla se chce proměnit v něco dobrého. Ještě v posteli se natáhneš pro sešit a tužku a píšeš, co tě napadne. Báseň, inspiraci, sen. Chce to ven, vyskočit na papír. Říká se, že nás políbila. Múza má ráda negliže. Duch svatý taky. Ráno jsme uvolnění. Jsme vnímavější ke svému okolí. Nezahlcení starostmi, které přinesou další hodiny. A proto jsme otevření inspiraci.

Ve Starém zákoně Hospodin často promlouvá nad ránem. Brzo ráno. V čase, kdy hraničí sen a bdění. Kdy se tolik nekontrolujeme. Přichází znovu a vdechuje do nás život, aby nás inspiroval. "Inspiroval" znamená totiž "vdechl". Je to z latiny. Aby nám vdechl nápad, směr, odvahu...

Ranní inspirovaný čas můžeš využít. Jak?

Přečíst si kousek z knížky Na každý den a přemýšlet o tom.

Modlit se.

Psat povídky, zamyšlení, sny.

Kreslit.

Začít den hrou na hudební nástroj (v případě, že nejsi trumpeták v paneláku).

Já třeba psávám po ránu kázání a různé úvahy.

Já vím. Tohle povzbuzení je převážně pro ranní ptáčata. Nejste-li jimi, aspoň nás teď lépe pochopíte. A třeba omluvíte. Protože inspirace k nám přichází z rána.

MICHAL PROKOP & FRAMUS 5 – KOLEJ YESTERDAY Kolja Ivaskiv

(děj se odehrává v baru, ve slepé ulici, na Malém městě... kde tágo měří čas a čas je šťastnej lhář)

Barman (starej známěj z vejšky): Ještě jednu?

Muž: Co tam máš?

B: Napoleona, whisky... z tuzexu...

M: Dej mi Napoleona.....

B: Co jinak, zvládáš?

M: Měsíc je v půli, luna dorůstá k inkasu, svý slečně já vůl slíbil fajn blůzu.

B: Z túzu?

M: Jo. Včera večír, když mě hryzla do rtu, když jsme spolu civěli v kině Svět.

B: No to máš těžký, když bony nejsou...

M: To tenkrát na koleji bejvávaly časy,... to jsem tyhle starosti neměl.

B: Hm, jo... vždycky už ráno začal večírek.

M: Jak zpívaj Framus 5.

B: Kolej Yesterday je dobrá deska.

M: Jo..

Kolej Yesterday je významná deska kapely Michala Prokopa, Framus 5. Pánové ji natočili roku 1984. Ovšem předchází ji četné zkušenosti na hudební scéně už od roku 1968, kdy ještě s malou změnou v názvu (Framus five) stvořili album Blues in soul (taky dost dobrý :)). Hudebně je album zajímavý a pestrý. Podíleli se na něm velmi šikovní muzikanti, jmenovitě např. houslista Jan Hrubý. Slyšíme tu směr stylů spojených Prokopovým bluesovým duchem. Když jsem to slyšel poprvé, skoro mě až zarazilo např. Blues milenců z kina Svět (vůbec jsem nečekal, že interpret jako Prokop dá na album tak rozjetou věc s nejfunkovější bassovou linkou). Z notoricky známého televizního pořadu Krásný ztráty slycháme stejnojmenný blues, kde právě vynikají housle již zmíněného Hrubého. Do rytmu reggae jsem se hned začal pohupovat, jakmile se v mém přehrávači zapla píseň Odjezd... Je to opravdu zajímavá kombinace i s ohledem na dobu, kdy se to všechno točilo. O texty se tu postarali Petr Skoumal a Pavel Šrut.

Těžko psát o placce, která hovořila v době

mnou neprožitě. Říká se, že osmdesátky byly fest šedivý. Přitom samotná Kolej Yesterday šedivá není. Právě naopak ve mně spíše evokuje světlé pocity svobody, kterou lidé nenašli ani v tom tuzexu. Jsou zde zachyceny milostné příběhy z kina Svět, atmosféra baru Krásný ztráty, vysokoškolské romantiky, blues pro poštovní doručovatelku... všední radosti i strasti lidských životů - v tom vidím toho bluesového ducha... Kolej Yesterday reflektuje dobu, ale né v její šedi ale právě v těch světlých paprscích.

Říkám si, že dnes se od těchto starejch dobřejch válů moc opouští. Možná modernímu člověku přijde, že už se ho to nějak netýká. Je to deska z totalitní nesvobodné doby, z doby, kterou my mladší známe fakt jen z vyprávění. Pokud ale uznáte, že je důležité znát svoji historii, své kořeny, pokud uznáte, že je dobré poslouchat vyprávění o našich předcích, který tu nesvobodu žili a to nedávno, jakoby včera, poslechněte vyprávění alba Kolej Yesterday. ■

NEJLEPŠÍ DÁREK JE KNÍŽKA!

Marie Medková

Chcete dát knížku jako dárek, ale neradi nakupujete? Prohlédněte si knížky v **e-shopu v některém z e-vangelických nakladatelství!**

Nakladatelství EMAN se specializuje na historii, angažované lidi a jejich příběhy a biblické výklady. Specialitou nakladatelství je, že vydává mnoho knih přeložených z holandštiny. <http://eman.evangnet.cz>

V nakladatelství MLÝN najdete knížky, které se zabývají křesťanstvím a Biblií. Vychází tujak "light" knížky pro každého, tak odborné publikace pro teology. Nakladatel má slabost pro frankofonní literaturu. <http://mlyn.evangnet.cz>

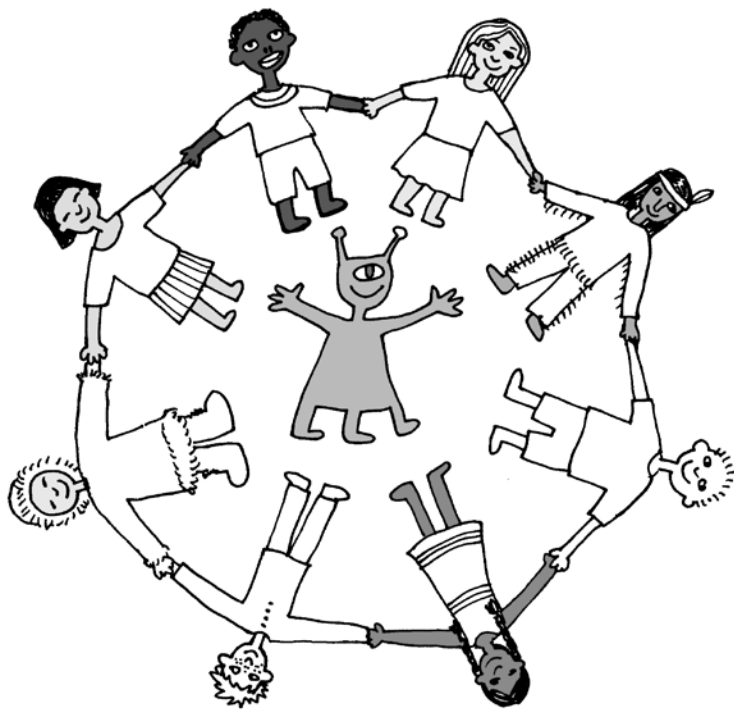
Nakladatelství KALICH leží kousek od Václavského náměstí. Šíře vydávané literatury lze těžko zachytit - patří sem teologie, filosofie, religionistika i krásná literatura pro děti a mládež. <http://www.ekalich.cz>

Lékař, cestovatel a nakladatel **ZDENĚK SUSA** vydává knihy o putování různými krajinami i kulturami (třeba pivní nebo zimbabwskou), o historii 20.století a jiné krásné kousky na poslech i na pohled. <http://www.susa.cz>

Že byste se raději nějakých knih zbavili? Nabídněte je do antikvariátu duchovní literatury! <http://prectene-knihy.cz> ■

božské vtipy

Kresba Lydie Férová, námět redakční kruh

AN ARABIC DINNER

Anna

We had such a treat last night: a cooking demonstration and traditional Saudi Arabian meal, right here at the schoolhouse.

Nora and her daughter Sarah did the cooking, while Aziz, the son, translated. He doesn't know how to cook, and his mother and sister don't speak English, so we did a lot of guessing. Actually I was surprised at how universal the physical language of cooking is, and how useful for communicating! Most of the time I guessed what Nora needed before Aziz got the term.

The centerpiece of the meal was an elaborate platter of jasmine rice, boiled in broth of two hens (with lots of spices and two whole dried lemons). The hens were then doused with some sautéed onions and put in a hot oven to brown; then stuffed with boiled broken spaghetti and some more onions, and placed on top of the rice, sprinkled with pine nuts and the remaining onions. We had to hunt out the biggest platter I own, that only comes out for the Thanksgiving turkey.

All of this (together with a salad) was carried to the table, which had been set by the girls. We admired the food, and Nora told us that "the eyes eat before the stomach". I love that! She and her children very graciously served up all the plates, and Aziz skillfully carved the two hens for fourteen people. He tried to get us to eat with our hands, like him, but I noticed that Sarah and Nora were using forks!

After we ate Aziz served the men, and Sarah served the girls, tiny cups of "Arabic coffee". It was our second hot drink of the night. I'm sure our after dinner cup was ginger coffee with lots of sugar and some cinnamon. The first one was creamier with lots of floral and spicy notes...

Such an enjoyable evening! Nora has a twinkling, friendly, quiet presence and showed off her fancy party clothes under her covering coat when all the men were outside. A culture so different from ours, but cooking and eating together, and good times in the kitchen and around the table, are truly universal.

Anna is an evangelical Christian. She lives in a 1920's school, converted into a home, with her five homeschooled children and her composer husband. She shares aspects of her life, documented by beautiful photography, on her blog, Pleasant View Schoolhouse (where you can read the full text of this story). <http://pleasantviewsschoolhouse.blogspot.com>

Připravila Hana Běťáková, foto Lisa Teresa

Slovníček:

we had such a treat last night – z včerejšího večera jsme měli skutečný požitek

we did a lot of guessing – hodně jsme jen hádali

plate – talíř (mělký)

platter – táč

broth of two hens – vývar ze dvou slepic

dried lemons – sušené citrony

sautéed onion – osmahnutá cibulka

the hens were doused / stuffed / sprinkled

– slepice byly polity / naplněny / posypány

pine nuts – piniové oříšky

to hunt out – zde: vylovit, vydolovat

to admire – obdivovat

to carve – porcovat, naporcovat

floral and spicy notes – květinové a kořeněné příchutě

she has twinkling presence – doslova "má zářivou přítomnost", t.j. září, rozjasňuje místnost

to share – sdílet, sdílet se

converted – přetvořený

composer – hudební skladatel

homeschooled children – děti, které nechodí do školy a učí se doma ■

BLUES O HOLCE, KTERÁ VYSTRÍZLIVĚLA Kolja Ivaskiv

... o knize Renaty Eremiášové – Viky, Viktor a Bůh

Asi se každý z nás už za život setkal s fundamentalistickými proudy křesťanství. Viděli jsme skupinky lidí s kytarami a chrastítky, jak na ulicích hrají dokola tři akordy, chrastí doprovodné rytmy a zpívají: „Ježíš žije a uzdravuje, dělá zázraky, mění lidské životy, Ježíš je pááán...“. Asi jsme je taky slyšeli křičet, jak nás Bůh „strašně“ miluje a že Ježíš je „největší borec“. Prožitky a emoce, které z těchto tzv. evangelizací přímo sálají, k fundamentalistickým (taktéž charismatickým či letničním) církvím patří. Ba dokonce život těchto církví na nich mnohdy stojí. Pořád se zdůrazňuje působení Ducha svatého. Často se setkáváme s uzdravováním, glosoláliemi (mluvení v jazycích), vítěznými hesly...

Příběh Viky je ztvárnění hořkosladké cesty dívky, která ve velmi podobném společenství žila. V čem byla její cesta hořká? V tom, že velmi dlouhou dobu žila s falešnou představou o Bohu, v které jí její fanatické společenství jenom utvrzovalo. V tom, že se nešťastně zamilovala do kluka, který měl o životě a víře velmi infantilní představy. Měla to nelehké po všech stránkách. I proto, že se u ní občas objevil záblesk rozumu, který jí našeptával, že přeci něco nefunguje správně. A to vnáší spoustu nepříjemných otázek a zmatků do života. Tlačí to na lidskou zodpovědnost, která bývá tak nepříjemná... Sladkou její cestu shledávám v tom, že rostla. Ty otázky, které jí občas vyplouvaly na mysl jí hnaly dál. Navíc v dějové linii příběhu na ně nikdy nebyla sama. A ono to celý nakonec zas nekončí úplně špatně...

Kniha Viky, Viktor a Bůh je prvotina autorky Renaty Eremiášové. Myslím si, že v ní velmi dobře ztvárnila dynamiku vývoje církví, jenž staví na vrtkavých základech prožitků a emocí. Viky je, řekl bych, ukázkový exemplář toho, jak člověk postupně střízliví z emoční opilosti a je najdenou vystaven pohledu na reálný svět. Myslím, že exemplárnost románu Viky, Viktor a Bůh je velmi srozumitelná a nese sebou hluboký a autentický náhled do mnohých fundamentalistických společenství. Doporučuji jí všem, kteří chtějí takový náhled získat a do problematiky charismatických křesťanů proniknout.

PS: Upozorňuji, že je velmi důležité přečíst knihu úplně celou i s doslovem předního českého religionisty doc. PhDr. Zdeňka Vojtíška Th.D.! Velmi dobře uvádí na pravou míru některé nuance, které by mohly při četbě vzniknout.

Renata
Eremiášová
VIKY,
VIKTOR
A BŮH

KALICH

Renata
Eremiášová:
Viky, Viktor
a Bůh
Nakladatel-
ství: Kalich
Rok vydání:
2007

AMERICKÉ JARO NA V POLABÍ

Marie Medková

Jaro v červnu u Poděbrad? No ano. V evangelickém kostele v Předhradí vystoupí **americká sopranistka Lynn Eustis v doprovodu Tomáše Hanzlíčka**. Zatímco Lynn Eustis vyučuje zpěv na konzervatoři, Tomáš Hanzlíček hraje v Eliščině bandu, Českém Kytarovém kvartetu a dalších. Do polabského kostelíka v **Pňově-Předhradí jste zváni 5. 6. v 16:00**.

Kolem Nošovic bývaly úrodné lány. Pověstné zelí se ale muselo přestěhovat na kamenitější políčka - ornici zabrala automobilka. Zní to jako hloupost? Továrna přece může stát kdekoli... Ale ne. I moravskoslezský kraj se v r. 2007 postaral, aby místní lidé prodali své parcely a Hyundai mohla vytvořit 2000 pracovních míst. Nevadí, že někteří sedláci se nechali přesvědčit až po anonymech vyhrožujících smrtí a na nátlak sousedů těšících se na slíbených sto tisících od kraje. Tolik výchozí situace.

Režisér Klusák neskrývá, na čí straně stojí, zároveň se ale snaží nenudit. Dokumentu přidává na humoru stříhem nebo některými aranžovanými scénami (vepřová hlava s tisícikorunami v rypáku na připomínku obětiny korejských manažerů při pokládání „základního panelu“). V záběrech shůry zdůrazňuje „UFOvitost“ objektu automobilky, chrlící dnes auta jako o závod. Zároveň se ale na spoustu věcí - možná v té snaze nezdržovat směřícího se diváka - neptá. Zmíní dělnickou stávku, ale neptá se po jejích příčinách či výsledcích. Zazní i to, že automobilka nedodržela stavební předpisy či porušuje zákoník práce, opět to je ale jen takové plácnutí do větru.

Obzvlášť zajímavé by bylo zjistit, jak se povoloval celý projekt a kdo asi měl zájem na tom prosadit ho navzdory zdravému rozumu na zelené louce za Nošovicemi.

Ty se se stavbou dnes smířily, nás ale film vyzývá k zájmu. To, jak vypadá územní plán či co se chystá za výstavbu ovlivňuje vzhled našich obcí na deseti-letí až staletí. A neúcta k zemědělské půdě, která v současné době panuje, nás možná ještě bude pořádně mrzet. Podobně jako neúcta k lidské práci, na linkách degradované na přivrtávání dvou šroubů a čekání na další kus. Jde to ale jinak, když každá rodina těch aut za život spotřebuje několik? Teď to ale vypadá, jako bych se v kině ani nezasmála... Jděte se podívat, přinejmenším na úryvky z propagačního filmu automobilky. S realitou si protiřečí jenom maličko.

*Vše pro
dobro světa
a Nošovic,
dokumentární
film, Česko,
2010, 82
min, režie: Vít
Klusák, hraji:
Vít Klusák, Jiří
Nezhyba*

Pozvání do Flossenbürgu 15.–21.7.2011

Opět se bude konat mezinárodní setkání mládeže v bavorském Flossenbürgu kde v letech 1938–1945 byl koncentrační tábor. V dubnu 1945 tam byl popraven evangelický teolog Dietrich Bonhoeffer. Především tábor sloužil těžbě žuly určené pro okázalé stavební projekty hitlerovského Německa. Připojíte-li se k české skupině, v níž má být přibližně deset lidí starých 16–26 let, čeká vás týden prázdninového programu zaměřeného na pohled do dějin hitlerovského teroru, především však na rozhovory s pamětníky – lidmi, kteří koncentrák přežili. Budou mezi nimi i Češi. Poznáte areál bývalého tábora, kde je k dispozici velká stálá výstava. Zúčastníte se putování do dalších míst v regionu, kde byly pobočné tábory Flossenbürgu. Celkem bude účastníků z několika zemí kolem stovky. Znalost němčiny vítána, ale není podmínkou. Přihlašte se u mě do konce května. Více informací na adresách zarskamonika@seznam.cz, www.flossenbuerg.ej-oberfranken.de.

Monika Žárská

sepram

seminář pro pracovníky s mládeží

4. část

6.–9. května 2011

TJAK Běleč nad Orlicí (u Hradce Králové)

Zveme vás na vzdělávací pobyt pro pracovníky s mládeží

Seminář je určen všem, kteří pracují s mládeží ve sborech a v seniorátech, stejně tak i pro vedoucí volnočasových aktivit pro mladé lidi.

Témata:

- Duchovní růst – Bible a modlitba
- Pastýřská péče, včetně modelových rozhovorů
- Ekumena
- Misie a evangelizace
- Mládež, farář, sbor
- Společenství
- Dogmatika/etika hrou
- Tvoříme mládež

Programy připravují:

Michal Šourek, farář ČCE Praha - Jižní Město
Marie Medková, farářka mládeže

Speciální hosté:

Mgr. Radim Žárský, farář a vedoucí Tensingu
Mgr. Štěpán Brodský, farář v Hradci Králové
Pavčina Šiblová, zkušená vedoucí mládeže, studentka FF MU

Každý vedoucí potřebuje nejen určité **vědomosti**, měl by být také **osobností**, být schopen pracovat **v týmu**, efektivně plánovat a **vést**. K dosažení a rozvíjení těchto oblastí chceme semináři přispět.

Seminář je čtvrtým dílem z dvouletého cyklu (podzim 2009 - jaro 2011), během kterých nabídneme základní průpravu a formaci těm, kteří pracují s mládeží nebo se na tuto práci připravují. **Do semináře lze nastoupit v libovolném díle.**

Cena za celý seminář je 850,- Kč, studenti 750,- Kč. Můžete požádat staršovstvo vašeho sboru nebo seniorátní výbor o příspěvek na částečnou úhradu nákladů na cestu a seminář. Při platbě do 30. 4. je poplatek o Kč 100,- nižší.

Přihlašujte se co nejdříve; online přihlášku najdete na <http://mladez.evangelnet.cz>.

<http://prihlasky.evangelnet.cz>; <http://mladez.evangelnet.cz>

Bratrstvo, evangelický časopis pro mládež.

Vydává Synodní rada Českobratrské církve evangelické.

Grafický návrh: O. Fikejs, sazba a technická redakce: Jitka Čechová

Adresa redakce a administrace: Jungmannova 9, 111 21 Praha 1,

e-mail: bratrstvo@e-cirkev.cz, tel: 224999273

Stránky na internetu: <http://bratrstvo.evangelnet.cz>

Celoroční předplatné 200,- Kč, jednotlivé číslo 20,- Kč. Vychází 10x ročně.

Tiskne MIB Print, Praha 6. Přidělené registrační číslo MK ČR 5092.

BRATRSTVO

roč. 52/2011
číslo 4